

INFORMATIE VRIJWILLIGERSWERK KINDERTEHUIS HANUKKAH GHANA

We zijn blij dat je erover denkt of misschien al hebt besloten om vrijwilligerswerk bij Hanukkah Children's Home in Ghana te komen doen. Alle hulp is meer dan welkom. Om je te helpen je goed voor te bereiden, de juiste verwachtingen te scheppen en uiteindelijk een zo waardevol mogelijke tijd te hebben in Sunyani, hebben we dit document voor je samengesteld. Het is gebaseerd op de ervaringen van vrijwilligers die we sinds de opening in 2006 hebben mogen verwelkomen.

We hopen dat je, wanneer je deze informatie gelezen hebt, een goed en realistisch beeld hebt van wat het betekent om vrijwilligerswerk te doen in Hanukkah. De meeste mensen die een paar weken of maanden in Hanukkah zijn geweest, bliken terug op onvergetelijke ervaring. We hopen je snel te zien in Ghana!

Mariëtte & Moses

Mariëtte & Moses

Het kindertehuis Hanukkah is opgezet door Mariëtte en Moses Asagbo. Mariëtte is Nederlands en heeft een opleiding als helpende welzijn afgerond. Moses komt uit het Noorden van Ghana en is pastor. Zij leerden elkaar in 2004 kennen toen zij beiden in een kindertehuis in Obuasi werkten en trouwden in 2006. Ze wonen nu ongeveer tien minuten rijden van Hanukkah vandaan, samen met hun pleegdochter Afia, zoons Sam en Noah en dochtertje Sarah.

Geschiedenis Hanukkah

Vlak nadat Moses en Mariëtte getrouwd zijn hebben ze besloten om samen een kindertehuis te beginnen. De Kinderbescherming (Social Welfare) adviseerde om in de Ghanese plaats Sunyani (400 km ten Noord-Westen van Accra) een tehuis te beginnen omdat er daar veel hulpbehoevende kinderen waren en weinig faciliteiten. In augustus 2006 zijn Mariëtte en Moses daarom naar Sunyani verhuisd. In een tijdelijk onderkomen verwelkomden ze daar de eerste kinderen. In maart 2008 is het nieuw gebouwde kindertehuis geopend. Op 26 juli 2014 is een grote wens van Mariëtte en Moses in vervulling gegaan: tegenover Hanukkah hebben ze een school geopend. In november 2013 heeft Hanukkah zijn licentie gekregen. Dat betekent dat het samen met een ander kindertehuis in de regio als

beste beoordeeld is en open mag blijven. De andere 13 tehuizen zullen op termijn moeten sluiten.

Hanukkah Children's Home

Sinds de opening in 2006 is het aantal kinderen dat in Hanukkah woont snel gegroeid. Sinds een paar jaar schommelt dat aantal rond de 40. De leeftijd van de kinderen is tussen de 0 en 17 jaar oud. Anders dan veel kindertehuizen neemt Hanukkah ook baby's en kinderen met een beperking aan. De kinderen zijn niet allemaal wezen en de term 'weeshuis' is dan ook niet correct. Van sommige kinderen is niet bekend wie de ouders zijn omdat de kinderen bijvoorbeeld te vondeling zijn gelegd. Andere ouders kunnen niet voor hun kinderen zorgen omdat ze bijvoorbeeld zelf een (geestelijke) beperking hebben, verslaafd zijn, of de moeder overleden is en de vader te veel moet werken om een jong kind de nodige zorg te bieden. De Kinderbescherming bepaalt of een kind thuis nog thuis kan wonen. Mariëtte en Moses vinden dat een gezinssituatie voor de lange termijn altijd beter is dan op te groeien in het kindertehuis. Samen met de Kinderbescherming doen zij daarom hun uiterste best om een nieuw thuis voor de kinderen te zoeken. Het komt gelukkig voor dat de thuissituatie van kinderen weer zodanig verbeterd of er nieuwe familieleden opduiken die in staat zijn voor het kind te zorgen, dat het kind weer terug naar eigen familie kan.

Team Hanukkah

Mariëtte en Moses staan aan het hoofd van een team van zo'n 20 medewerkers. Op Hanukkah werken mama's die de dagelijkse zorg voor de kinderen dragen. Er zijn ook bewakers, koks, wasvrouwen en een aantal administratieve medewerkers.

Stichting Mariëtte's Child Care

Kindertehuis Hanukkah wordt gefinancierd door Stichting Mariëtte's Child Care. Mariëtte's trotse ouders Marjo van Dijck en Gerrit Krouwel hebben op 24 september 2004 de stichting opgericht. Ze zijn ooit begonnen met het sturen van wat pleisters naar Ghana. De vader van Mariëtte is penningmeester van de stichting. Samen met de overige bestuursleden zetten hij zich belangeloos in voor de Stichting om zo het werk van Mariëtte en Moses te ondersteunen.

Vrijwilligerswerk

Sinds de opening van Hanukkah in 2006 heeft het kindertehuis meer dan 250 vrijwilligers verwelkomd. Tegenwoordig zijn er gemiddeld ongeveer vier tot zes vrijwilligers tegelijk op Hanukkah. Als Mariëtte en Moses in Nederland zijn, worden geen vrijwilligers ingepland, omdat Mariëtte graag persoonlijk aanspreekpunt is voor de vrijwilligers in Hanukkah. Meestal is dat in augustus/september, maar kan ook in december zijn. Wanneer Mariëtte alleen een bezoek brengt aan Nederland, is Moses het aanspreekpunt voor de vrijwilligers. Vind je het fijn dat Mariëtte aanwezig is in Ghana tijdens je verblijf? Check dit dan even vooraf.

De lokale medewerkers kunnen het tehuis dus in principe zelf draaiende houden, maar de persoonlijke aandacht voor de kinderen ontbreekt dan nog wel eens. Het is voornamelijk voor deze aandacht dat wij grote behoefte hebben aan de hulp van

vrijwilligers. Het schema van de vrijwilligers ziet er ongeveer zo uit, maar ieder heeft natuurlijk zijn eigen kwaliteiten en die willen we zo goed mogelijk benutten. Het kan daarom best zijn dat sommige vrijwilligers helemaal niet bezig zijn met onderstaande activiteiten, maar in overleg met Mariëtte en Moses heel wat anders doen.

PROGRAMMA Maandag tot en met vrijdag:

07.15 uur

Kinderen aankleden voor school. De vrijwilligers nemen de manden ondergoed, sokken, schooluniformen, schoenen, rugzakken met huiswerk mee naar Hanukkah en maken de kinderen gereed voor school. De kinderen worden rond kwart voor acht naar school gebracht. De school is aan de overkant van Hanukkah.

De kinderen met een beperking worden door de mama's begeleid met aankleden. De taxi brengt deze kinderen van en naar school.

De overige kinderen zijn oud genoeg om zichzelf aan te kleden, zij gaan met de schoolbus.

Het is mogelijk om een van de scholen te bezoeken in overleg met Mariëtte

10.00 – 12.00 uur

Art klas, vrijwilligers verzorgen de art klas, er ligt een map met voorbeelden in de Art klas. Je eigen inbreng is natuurlijk ook leuk. Er hangt een lijst aan het magneetbord in de huiskamer, op deze lijst staat welke klas wanneer moet en hoeveel kinderen er zijn, met hun leeftijd

12.00 uur- 13.00 uur

Eerste kinderen komen uit school. De kinderen met een beperking gaan alleen 's morgens naar school.

13.00 – 15.00 uur

Snoezelen en babytijd. Er is op Hanukkah een speciale snoezelruimte voor de kinderen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking. In deze ruimte kunnen hun zintuigen worden geprikkeld en hun bewegingen worden gestimuleerd. In principe snoezelen de mama's regelmatig met de kinderen, maar dit kan nooit genoeg gebeuren. In de snoezelruimte ligt een map met oefeningen die daar gedaan kunnen worden.

Verder staan er in de medische post bakken met babyspeelgoed. De tijd dat de grote kinderen nog op school zitten is een goede tijd om de allerkleinste baby's mee te nemen naar de zomerhut en ze wat één op één aandacht te geven

15.00-15.15 uur

Kinderen uit Circle of Life school, vrijwilligers nemen uniformen, ondergoed, sokken, schoenen, rugzakken, en huiswerk aan. Hier wordt meteen gekeken of er huiswerk is.

De uniformen, ondergoed en sokken worden door de wasmama's gewassen

15.15 – 15.30 uur

De kinderen worden gedoucht. Hierbij kunnen de vrijwilligers de mama's helpen met het afdrogen en aankleden van de kinderen

15.30 – 16.00 uur

Huiswerk maken. De vrijwilligers helpen de kinderen met het maken van hun huiswerk in de Colorroom. Een vrijwilliger op 2 kinderen

16.00 uur

Schoonmaken. Tijdens 'cleaning time' moeten de grote kinderen ieder een eigen deel van het terrein vegen. De kleinere kinderen pakken vuil van de grond of uit het gras en gooien dit in de vuilnisbak. De vrijwilligers sturen de kinderen aan bij het schoonmaken.

PROGRAMMA Zaterdag en zondag

De kinderen gaan in het weekend niet naar school. Zaterdagochtend maken de oudere kinderen hun slaapgedeelte schoon en wassen hun kleren. Zondagochtend gaan ze naar de kerkdienst, deze dienst wordt gegeven door Moses in de grote zaal. Na de dienst is er dan tijd voor wat extra activiteiten, zoals bijvoorbeeld sport en spel, knutselen, muziek maken of een keer zwemmen met een aantal kinderen. Ook is er dan een mogelijkheid om met de kinderen een stukje te gaan lopen, let erop dat de kinderen schoenen of slippers aan hebben bij het verlaten van Hanukkah. Daarnaast moet in het weekend huiswerk worden gemaakt voor maandag. De indeling van de dag is in het weekend iets vrijer, omdat de kinderen niet gebonden zijn aan de schooltijden.

Overig

Verder is er nog een aantal taken waarbij het handig is als de vrijwilligers één oogje in het zeil houden of af en toe even bijspringen:

Medicijnen

In principe is er doordeweeks een verpleegster aanwezig op Hanukkah die de medicijnen verstrekt aan de kinderen. Wanneer deze er nog niet is 's morgens voordat de kinderen naar school gaan of al weg zijn voordat de avondmediatie is verstrekt, is het de bedoeling dat de vrijwilligers deze taak overnemen.

Eten

De kleintjes worden gevoed door de mama's. Zij vinden het altijd fijn als een of meerdere vrijwilligers hen af en toe even helpen. De grote kinderen eten zelfstandig maar moeten allemaal 's avonds gezamenlijk in de Dining Hall zitten.

Ervaringen van vrijwilligers

Ghana lijkt in veel opzichten totaal niet op Nederland. Een kindertehuis is totaal verschillend van een gezinssituatie zoals je die zelf waarschijnlijk gewend bent. We merken soms dat vrijwilligers moeite hebben met die verschillen. Om te zorgen dat jouw tijd op Hanukkah zo waardevol mogelijk voor jou en voor ons is, willen we wat situaties met je delen waar veel vrijwilligers de afgelopen paar jaar moeite mee hebben gehad. We hopen dat dit je helpt om realistische verwachtingen van je verblijf te creëren en om je zo goed mogelijk voor te bereiden op je komst.

Maa Me!

Er wonen gemiddeld zo'n 40 kinderen op Hanukkah waarvan de meerderheid jonger dan 6 jaar is. De kinderen zijn heel erg blij om nieuwe (en oude) gezichten te zien en vooral die kleintjes kunnen heel uitbundig zijn. Een van de meest onvergetelijke ervaringen vinden veel vrijwilligers de aankomst in Hanukkah: je stapt uit de auto die Moses, Mariëtte of de chauffeur voor deze gelegenheid midden op het terrein parkeren. Voordat je zelfs nog maar naar de kofferbak hebt kunnen lopen om je koffer te pakken staan er al 20 kinderen om je heen. Ze zijn nieuwsgierig, pakken je hand, willen allemaal weten hoe je heet en het liefst ook nog een aai over hun bol. Het wordt vaak ervaren als warm, speciaal, maar ook overweldigend. In een tehuis met zo'n veertig anderen leren de kinderen al snel om aandacht te vragen. Hoewel dat eerste welkom vaak als positief wordt ervaren zijn er ook momenten waarop al die kinderen om je heen lastig kan zijn. Als er bijvoorbeeld een snack wordt uitgedeeld zullen de kinderen ervoor zorgen dat ze allemaal hun portie krijgen. Ze schreeuwen om het hardst "maa me!" (mama, ik!), en steken er 20 pikkerige handjes naar je uit. Je hebt totaal geen idee meer wie er wel en niet gehad heeft en er breekt als je pech hebt ook nog een ruzie onderling uit over wie er aan de beurt is. Als buitenlander die de taal niet spreekt heb je dan niet altijd evenveel overwicht. In zo'n situatie zijn er gelukkig genoeg oudere kinderen of mama's die je met alle plezier helpen en proberen wat orde te houden, maar bereid je wel voor op heel veel kinderen die aandacht willen.

Poepluiers en snotneuzen

Het belangrijkste advies wat we je kunnen geven is "laat je Nederlandse ogen thuis". Verwacht niet dat de dingen in Ghana net zo gaan als in Nederland. Dit geldt ook voor hygiëne. Het grootste gedeelte van de 40 kinderen op Hanukkah is jong en een aantal heeft een beperking en vindt het daarom lastig om zichzelf schoon te houden. Daarom zal je altijd omringd worden door snotneuzen, poepluiers en vieze kleren. De mama's zijn zich heel goed bewust van het belang van hygiëne, maar het is simpelweg onmogelijk om 40 kinderen net zo schoon te houden als drie kinderen in een Nederlands gezin. Daarbij komt dat Ghanese gebruiken anders zijn: een snotneus mag best met de onderkant van een shirt worden afgeveegd en als er een paar lepels pap op een broek of shirt vallen hoeft die niet gelijk gewassen te worden.

Structuur

Mariëtte, Moses en de medewerkers van Hanukkah doen er alles aan om ervoor te zorgen dat jij een geweldige tijd in Sunyani hebt. Ze verplichten niemand om bepaalde taken te doen, maar gaan er vanuit dat de vrijwilligers er onderling wel voor zorgen dat een aantal werkzaamheden gedaan worden. Sommige vrijwilligers hebben soms wat moeite om daarmee om te gaan. Vooral in hun eerste week moeten veel mensen even hun draai vinden. Met alle nieuwe indrukken, nieuwe gezichten en onbekende taken in Hanukkah kan het best een paar dagen duren voordat je weet waar jouw hulp het hardst nodig is. Door de jaren heen hebben we gezien dat de beste oplossingen zijn om initiatief te nemen en geduldig te zijn. Blijf vooral niet te veel aan de vrijwilligerskant zitten, maar ga Hanukkah op. Als je alleen al in de zomerhut zit en met de kinderen speelt, zingt of voetbalt maak je je al erg nuttig. Vaak kom je daar ook wel weer andere klusjes tegen waar je bij kunt helpen. Vrijwilligers die er al langer zijn kunnen je meestal ook goed vertellen wat er moet gebeuren. Vergeet niet dat Mariëtte en Moses altijd open staan voor nieuwe initiatieven.

Kapot en kwijt

Iets waar niemand blij mee is, maar wat vrijwel onmogelijk is om te veranderen is het feit dat in Ghana nieuwe spullen altijd heel snel kapot en kwijt zijn. Dit geldt niet alleen in Hanukkah, maar voor Ghana in het algemeen. Misschien heeft het ermee te maken dat veel import producten in Ghana goedkoop en van een slechte kwaliteit zijn of dat Ghanezen in het algemeen gewoon slordiger of minder gehecht zijn aan materiële dingen. Hoe dan ook, verbaas je over het feit dat nieuw speelgoed, slippers en lepels binnen een paar weken kapot of verdwenen zijn, maar veroordeel het niet. Wijs kinderen erop als ze netter met hun spullen om moeten gaan, maar denk niet dat je hun slordigheid echt kan veranderen. Dat leidt er alleen toe dat je zelf gefrustreerd raakt. Op aanraden van een vrijwilliger zijn we wel begonnen met het innemen van schooltassen, schooluniformen, sokken en onderbroeken, zodat die minder snel kwijt raken.

Meer structuur

Als Nederlanders willen wij, in vergelijking met de gemiddelde Ghanees, dingen vaak duidelijk hebben: We willen dat er een systeem in zit en dan het liefst ook nog op papier. In Ghana zit er veel vaker geen systeem in de dingen die ze doen. Als er wel logica in zit is het voor een buitenstaander ook niet altijd makkelijk om er achter te komen wat die logica dan precies is. Soms is het voor vrijwilligers bijvoorbeeld moeilijk om te zien wat de schone en de vieze was van de baby's is. De mama's weten dat wel, maar door de taalbarrière kunnen ze dit moeilijk overbrengen. Ook hierin is het belangrijkste advies om zo veel mogelijk tijd op Hanukkah door te brengen. Dan kom je vanzelf achter de logica, als die erin zit. Als dat niet zo is is het meestal maar het beste om er vrede mee te hebben dat sommige dingen hier minder gestructureerd zijn dan wat wij gewend zijn. Als je wel een goed idee hebt om meer structuur te brengen kan je dat natuurlijk sowieso invoeren als het alleen de vrijwilligers betreft. Zo hebben eerdere vrijwilligers zelf een

schema opgesteld voor de activiteiten die ze iedere dag met de pre-school willen doen. Als een idee voor een nieuw schema heel Hanukkah aangaat kan je dat natuurlijk altijd met Mariëtte en Moses overleggen. Zij kunnen je dan vertellen of iets soortgelijks al eerder is geprobeerd en wel of niet heeft gewerkt.

Wees je ervan bewust dat er al zo'n 250 vrijwilligers zijn geweest, allemaal voor relatief korte tijd. Heel veel van hen komen met nieuwe ideeën en we zijn er ongelooflijk blij mee dat mensen meedenken. Veelbelovende plannen zullen we altijd uitproberen, maar we hebben ook al zo veel ervaring dat we weten dat sommige dingen gewoon niet werken. Vertrouw op ons oordeel maar schroom niet om bij ons aan te kloppen met nieuwe suggesties.

Uitval elektriciteit en stromend water

Voor Ghanese maatstaven hebben de vrijwilligers in Hanukkah het goed voor elkaar: Er is een stevig stenen huis, stromend water, elektriciteit, telefoonbereik en, als je zelf een stick koopt, zelfs internetverbinding. Bovendien wordt er nog voor je gekookt ook. Een groot aantal mensen in Ghana beschikt niet over deze 'luxes'. Toch moet je je er als vrijwilliger op voorbereiden dat je ook wel eens te maken zal krijgen met uitval van elektriciteit, water en telefoonverbinding. Gelukkig zijn de Ghanezen overal op bedacht. Voor de vrijwilligers zijn er in principe altijd kaarsen voor het geval de elektriciteit uitvalt en is er op Hanukkah een put en een tank met water voor als er geen water uit de kraan komt (voor drinkwater gebruiken de vrijwilligers altijd uitsluitend water uit zakjes, zij drinken niet uit de kraan).

Vragen?

Mocht je nog vragen hebben over het vrijwilligerswerk en/of je aan willen melden?

Neem dan contact op met **Ina Greven**.

Email: vrijwilliger@mchildcare.nl

